

De inseminator komt bij Henk en Esther van Benthem nog nauwelijks op het erf. Niet omdat ze doehetzelfver zijn geworden, maar omdat ze sinds 2000 fors inzetten op fokvee: een koe is ontvangster of donor.

O-Mandochter Bobbie 6 is de favoriet op het Benthemmer fokbedrijf.

Trots en bescheiden. Het laat zich moeilijk verenigen, maar Henk (38) en Esther (34) van Benthem uit Ens vinden er behendig een evenwicht in. Ze zijn trots op en enthousiast over de successen op keuringen en hun vijf stiermoeders en tegelijkertijd bescheiden omdat ze volgens Henk nog maar pas komen kijken in het 'kleine fokkerijwereldje'. In 2002 zette Henk een punt achter zijn schaatscarrière om zich samen met zijn vrouw Esther volledig op de fokkerij te richten. De NRM was hun start samen met de zelfgefokte excellente Aerowade-dochter Cobra 168. 'Het was een aanfluiting', grinnikt Esther. 'We hadden geen voer en bakken mee omdat we ervan uitgingen dat die wel aanwezig zouden zijn. Bovendien was Cobra nog tochtig ook.' Desondanks greep Cobra in de finale raking naast de reservetitel en versterkte ze Van Benthems enthousiasme. Mede dankzij de inmiddels bevriende (et)-

dierenarts Freek Lok heeft Van Benthem vijf stiermoeders in zijn stal: de Mortydochters Toskana en Sunday Blitz, Ida A Stormatic (een Stormaticdochter uit Butema Ida Ronald, drie jaar Nederlands hoogst geïndexeerde koe), de in Duitsland gekochte Faberdochter Eddi (reservekampioene op de Duitse nationale show en onlangs middenklassekampioene in Meppel) en Dina 674 (v. Jester). Van dit vijftal is Sunday Blitz de jongste en foktechnisch meest interessante aanwinst. Ze voert terug op de Amerikaanse koe Durham Bliss (89 punten) met daarvoor vijf generaties excellent. Toskana – de tweede Mortyvedette – stamt uit een Duits geslacht van achtereenvolgens een 87 punten Jocko-, een 88 punten Lukas en een excellente Raiderdochter. Van Toskana (121 lw, 88 av) zijn 40 drachten onderweg van Buckeye, Toystory, Marion, Damion, Zesty, Jenny Lou, Airraid en Fortune. 'Van elke spoeling gaan stiertjes

naar de ki, maar voor Nederlandse ki's zou ze hogere gehalten mogen hebben.'

Slachtprijs en een beetje

Minder actueel maar meer bekend is de familie van Grashoek Bobbie 3 (v. Lava). Via via kocht Van Benthem de moeder van fokstier Southland Joshua bij Johan van Beek uit Teteringen. 'Ze kostte me de slachtprijs en een beetje; 1800 gulden toen nog. We hebben haar in de wei gezet en drooggemaakt en kregen bij de eerste spoeling twee embryo's. Daarna waren het er gemiddeld acht per sessie, vijftig in totaal. Daaruit zijn 22 kalveren geboren, maar helaas maar vier vaarsjes: een Integrity, een Champion, een Jocko en een

Esther en Henk van Benthem:

'Als je met fokkerij geld wilt verdienen, moet je niet te groot zijn'

*Bobbie 6 (v. O-Man)
Prod.: 2.01 135 4874 4.03 3,18 lw 121*

O-Man.' De Championdochter Bobbie 4 is met een vaarzenlijst van 13.309 kg melk, 3,49% vet, 3,23% eiwit en 141 lactatiewaarde de hoogste van de stal en heeft in Duitsland een volle broer bij de ki staan. Met Integritydochter Bobbie 5 (131 lactatiewaarde) is Van Benthem op de NRM geweest en won hij in Dronten de titel jonge koeien. 'Die koe, dat is zo'n genot, ze is mooi groot, heeft 88 punten en is plezierig om mee te werken.' De O-Mandochter Bobbie 6 (121 lw) kreeg eind november met de bedrijfsinspectie 86 punten en is Van Benthems favoriete talent uit de vermaarde Bobbiestam: 'Ze heeft als alle Bobbies een gigantisch hoge lactatiewaarde en is heel groot, net haar moeder, die mat 1,65 meter.'

Niet groeien

Op het Benthemmer fokbedrijf geven de 59 koeien gemiddeld 10.294 kg melk met 4,09% vet en 3,37% eiwit, voldoende om een quotum van ruim 550.000 kg vol te melken. Het is vooral de fokkerij die van Van Benthem hiervoor de credits krijgt: 'Ik denk dat de erfelijke aanleg het belangrijkste is. Waarom scoren alle Bobbies hoge lactatiewaarden en andere maar 70

Investeren in fokkerij krijgt ruim baan bij Henk en Esther van Benthem

'Wij komen nog maar net kijken'

of 80? Voeding interesseert me weinig, het is veel simpeler dan het lijkt. De basis is goed ruwvoer winnen. Zijn de koeien te dik op de mest, dan moet er eiwit bij, zijn ze dun op de mest, dan voeg ik via de voermengwagen structuur toe.' Van Benthem erkent wel dat hij eenvoudiger een goede kuil maakt, omdat zijn grasland overall jonger is dan vier jaar; een gevolg van het verhuuren van grond aan bollentelers (een derde van de 36 hectare). Volgens Henk zet hij dit voordeel nog te weinig om in lagere voerkosten, die nu op 4,5 cent per kg melk liggen. Van Benthem volgt bewust een strategie van continuïteit in plaats van uitbreiding: 'Ik groei niet. Als je met fokkerij geld wilt

verdienen, moet je niet te groot zijn, anders heb je onvoldoende aandacht per koe en is er geen tijd voor bezoekers. Anderen willen elk jaar vijf procent groeien of over vijf jaar honderd koeien melken, maar als ik de daling van de quotumprijs zie dan ben ik blij dat we de afgelopen jaren geen quotum gekocht hebben.'

Tien cent omzet en aanwas

Startte hij in 2000 voorzichtig met de eerste spoelkoe, inmiddels wordt bijna geen enkele koe meer geïnsemineerd en bestaat de veestapel uit donoren en ontvangsters. Over de opbrengsten van de fokkerijtak is Van Benthem open maar relativerend. Henk: 'Voor omzet en aanwas streef

ik de komende jaren naar 10 eurocent per kg melk. Maar om wat te verdienen, moeten we veel blijven investeren in nieuwe families, zodat er voldoende toeloop blijft. Dit jaar hebben we voor 40.000 euro aan fokvee gekocht. Als een dure stiermoeder niet wil spoelen of een stiervader ineens niet meer interessant is dan liggen de inkomsten fors lager', wijst Van Benthem op de risico's. Esther: 'Het wisselt sterk, maar zelfs als we er geen cent aan overhouden, gaan we ermee door. We beleven er veel plezier aan.'

Even later opent Henk de staldeur en komt Bobbie 6 nieuwsgierig naar het voerhek. 'Kijk,' wijst Van Benthem, 'dat is ze, m'n favoriet.' Glunderend stelt hij stuk voor stuk ook de andere dieren voor. Jaren geleden verwoordde hij in Veeteelt eens zijn toekomstbeeld: 'Als ik ooit stop met schaatsen dan wil ik een stal vol mooie koeien fokken.' Is die droom nu uitgekomen? 'Het begint te lopen, maar,' klinkt het toch bescheiden, 'we komen nog maar net kijken.'

Tijmen van Zessen

*Faberdochter Eddi, aangekocht in Duitsland en recentelijk succesvol in Meppel
Prod.: 3.08 283 10.914 5,01 3,50 lw 111*